

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Rady, kterou se stanoví pravidla týkající se zdanění právnických osob v případě významné digitální přítomnosti

[COM(2018) 147 final – 2018/0072 (CNS)]

návrhu směrnice Rady o společném systému daně z digitálních služeb jako daně z příjmu z poskytování určitých digitálních služeb

[COM(2018) 148 final – 2018/0073 (CNS)]

(2018/C 367/14)

Zpravodaj: **Krister ANDERSSON**

Spoluzpravodaj: **Petru Sorin DANDEA**

Konzultace	Rada Evropské unie, 11. 4. 2018
Právní základ	články 113 a 115 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato ve specializované sekci	27. 6. 2018
Přijato na plenárním zasedání	12. 7. 2018
Plenární zasedání č.	536
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	175/6/3

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV vítá, že Komise vyvíjí iniciativy týkající se digitální daně, a dává tak další podnět k mezinárodním diskusím, neboť dává jasný příklad toho, jakým způsobem by bylo možné změnit stávající daňové zásady.

1.2. EHSV se domnívá, že by celá ekonomika měla být digitalizována, a stejně jako Komise je pevně přesvědčen, že v konečném důsledku bude třeba za účelem lepšího využití výhod globalizace najít celosvětové řešení, a to za pomoci správy a pravidel na globální úrovni. EHSV proto vítá úzkou spolupráci mezi Komisí, členskými státy a Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), jejímž cílem je podpora při hledání mezinárodního řešení.

1.3. EHSV je přesvědčen, že je velmi důležité vypracovat nové zásady pro přisuzování zisku společnostmi jednotlivým zemím EU a pro jeho zdanění, a to v rámci dialogu s obchodními partnery, aby se tak zamezilo jakékoli eskalaci obchodního a daňového napětí mezi významnými světovými hospodářskými aktéry. EHSV zdůrazňuje, že jsou zapotřebí spravedlivá řešení založená na konsenzu.

1.4. EHSV se domnívá, že posouzení dopadů by mělo být doplněno o analýzu toho, jaký dopad bude mít dočasné opatření na investice, začínající podniky, pracovní místa a růst. Posouzení dopadů musí rovněž ukázat, jak návrh ovlivní malé a střední podniky.

1.5. Dočasné opatření, které Komise navrhuje ke zdanění určitých digitálních služeb, zdaňuje místo zisku společnostmi jejich obrát. EHSV zdůrazňuje, že tento přístup se liší od celosvětového systému daní z příjmu právnických osob, který je založen na zdanění zisků, ale uznává, že digitální společnosti bez jakékoli fyzické přítomnosti nebudou v zemích prodeje podléhat zdanění příjmů právnických osob.

1.6. EHSV se obává, že tento přesun zdanění bude výhodný pro větší ekonomiky s velkým množstvím spotřebitelů na úkor menších vývozních ekonomik. EHSV zdůrazňuje, že každé řešení, ať už krátkodobé či dlouhodobé, týkající se zdanění digitálních obchodních modelů musí vést ke spravedlivým a rovným hospodářským výsledkům pro všechny ekonomiky v EU.

1.7. EHSV zdůrazňuje, že při posuzování skutečné míry zdanění digitálního sektoru je třeba zohlednit změny v daňových zákonících, k nimž dochází kvůli probíhajícímu zavádění pravidel v oblasti eroze základu daně a přesouvání zisku, a zejména je třeba brát v potaz skutečnost, že Spojené státy z důvodu změn ve svém daňovém zákoníku výrazně zvýšily úroveň zdanění vlastních digitálních podniků, které působí v EU.

1.8. EHSV konstatuje, že neexistuje žádné ustanovení o skončení platnosti ani jiný mechanismus, který by zajistil, že dočasné daňové opatření bude odvoláno, jakmile bude nalezeno dlouhodobější řešení. EHSV důrazně vybízí Radu, aby taková pravidla vytvořila, jestliže má být takovéto předběžné opatření zavedeno.

1.9. EHSV zdůrazňuje, že návrh na zavedení daně z obratu podnítl intenzivní mezinárodní diskusi, což bylo jedním z účelů této iniciativy. Evropa nyní musí během probíhajících diskusí v rámci OECD dospět ke společnému postoji.

2. Úvod a souvislosti

2.1. Prostřednictvím svého sdělení nazvaného *Čas zavést moderní, spravedlivou a účinnou normu v oblasti zdanění digitální ekonomiky* ze dne 21. března 2018 Komise předložila legislativní balíček týkající se harmonizované reformy unijních pravidel daně z příjmu právnických osob pro digitální činnosti. Balíček obsahuje dvě směrnice Rady doplněné právně nevynutitelným doporučením ohledně zdanění právnických osob v případě významné digitální přítomnosti.

2.2. Komise navrhla konkrétně dvě nové směrnice: i) dlouhodobý návrh, který stanoví pravidla a ustanovení pro „digitální přítomnost“⁽¹⁾ a jehož cílem je reformovat pravidla daně z příjmu právnických osob tak, aby byly zisky registrovány a daněny spíše tam, kde dochází k významné interakci mezi podniky a uživateli prostřednictvím digitálních kanálů, než tam, kde podniky dosahují svých zisků, a ii) krátkodobý návrh, jenž spočívá v prozatímní dani z obratu týkající se poskytování některých typů digitálních služeb⁽²⁾. Jednotný trh EU vyžaduje stabilní daňový rámec, který bude aktuální s ohledem na digitální obchodní modely. Vytvoří se tak stabilní prostředí, v němž mohou podniky investovat a růst, a tím by se měly podpořit inovace. Podniky působící v oblasti digitálních služeb musí stejně jako všechny ostatní podniky přispívat do veřejných financí a nést díl daňové zátěže, jež je nezbytná k financování veřejných služeb⁽³⁾.

2.3. Dlouhodobý návrh konkrétně stanoví pravidla určující zdanitelný vztah u digitálních podniků obchodujících přes hranice v případě neexistence fyzické obchodní přítomnosti, jakož i zásady pro připisování zisků digitálním podnikům, které by lépe odrážely vytváření hodnoty digitálních podniků. Tato opatření by se vztahovala na společnosti, které splňují alespoň jedno z následujících kritérií: i) hraniční hodnota ročního příjmu v členském státě přesahující 7 milionů EUR, ii) více než 100 000 uživatelů v členském státě za daňové období nebo iii) více než 3 000 obchodních smluv na poskytování digitálních služeb uzavřených s uživateli z řad podniků za daňové období.

2.4. Krátkodobý návrh, tj. prozatímní daň z obratu, by se jakožto nepřímá daň vztahoval na činnosti, při nich jsou příjmy vytvářeny: i) prodejem online reklamního prostoru, ii) prostřednictvím digitálních zprostředkovatelských činností, které uživatelům umožňují komunikovat s jinými uživateli a které mohou usnadnit prodej zboží a služeb mezi nimi, a iii) prodejem dat získaných z informací od uživatelů. Tato daň by se týkala pouze společností s celkovým minimálním ročním celosvětovým příjmem ve výši 750 milionů EUR a příjmem v EU ve výši 50 milionů EUR za rok. Pokud by sazba daně činila 3 %, mohla by členskými státy přinést každoroční odhadované příjmy ve výši 5 miliard EUR.

2.5. Návrh Komise má spojit nové směrnice se změnami společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob, a zajistit tak, že pro systémy daní z příjmů právnických osob členských států a pro navrhovaný společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob budou zavedena pravidla řešící problém zdanění digitální ekonomiky⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM(2018) 147 final.

⁽²⁾ COM(2018) 148 final.

⁽³⁾ COM(2018) 146 final.

⁽⁴⁾ COM(2018) 146 final. Další informace viz Úř. věst. C 434, 15.12.2017, s. 58.
<http://www.eesc.europa.eu/cs/node/53903>.

2.6. Z hlediska budoucího vývoje je Komise pevně přesvědčena, že bude třeba najít celosvětové řešení, a úzce spolupracuje s OECD v zájmu nalezení mezinárodního řešení v souladu s průběžnou zprávou OECD o zdanění digitální ekonomiky ze dne 16. března 2018.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV se domnívá, že by celá ekonomika měla být digitalizována. Vzhledem k rychlému rozvoji obchodních modelů, zejména v oblasti digitálních služeb, je nanejvýš důležité rozvíjet také naše daňové systémy. Digitalizovaná ekonomika přesahuje hranice a stále více je pocítována potřeba vytvořit daňový rámec, který bude aktuální s ohledem na digitální obchodní modely.

3.2. EHSV je stejně jako Komise pevně přesvědčen, že v konečném důsledku bude třeba za účelem lepšího využití výhod globalizace najít celosvětové řešení, a to za pomoci správy a pravidel na globální úrovni. EHSV proto vítá úzkou spolupráci mezi Komisí, členskými státy a Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), jejímž cílem je podpora při hledání mezinárodního řešení.

3.3. Komise nyní v návaznosti na své sdělení⁽⁵⁾ zveřejněné v září 2017 a současně s mezinárodními jednáními předkládá návrhy řešení na úrovni EU. Jak Komise uvádí⁽⁶⁾, záměrem je posunout mezinárodní jednání kupředu prostřednictvím jasného příkladu toho, jak by zásady diskutované na mezinárodní úrovni mohly být upraveny na moderní, spravedlivý a účinný rámec pro zdanění příjmů právnických osob, který bude přizpůsoben digitalizované ekonomice.

3.4. EHSV považuje rovné podmínky v oblasti zdanění právnických osob za velmi důležité. V uplynulých letech se ukázalo, že jednotlivé podniky jsou v některých členských státech schopny využívat zvláštní daňová pravidla, čímž snižují svou skutečnou daňovou sazbu téměř na nulu. K tomuto výsledku přispívá nedostatek transparentnosti. Některé z těchto případů se týkají nadnárodních společností působících v oblasti digitálních služeb. Výbor proto s Komisí sdílí snahu pokračovat v řešení agresivního daňového plánování a netransparentnosti ze strany členských států s cílem zajistit rovné zacházení pro podniky a podpořit konkurenceschopnost Evropy.

3.5. EHSV vítá, že Komise vyvíjí iniciativy týkající se digitální daně, a dává tak další podnět k mezinárodním diskusím, neboť dává jasný příklad toho, jakým způsobem by bylo možné změnit stávající daňové zásady. Návrh na zavedení daně z obrátu podnítil intenzivní mezinárodní diskusi, což bylo jedním z účelů této iniciativy. Evropa nyní musí během probíhajících diskusí v rámci OECD dospět ke společnému postoji.

3.6. EHSV souhlasí s Komisí, že jakékoli řešení navrhované na úrovni EU musí současně zohledňovat celosvětový kontext, a stejně jako Komise uznává, že „předkládané návrhy jsou příspěvkem Komise k formulaci řešení na základě konsenzu, jež chce organizace OECD nalézt do roku 2020. Jsou ukázkou toho, jak by zásady diskutované na mezinárodní úrovni mohly být převedeny do praxe“⁽⁷⁾.

3.7. Je velmi důležité vypracovat nové zásady pro přisuzování zisku společnostem jednotlivým zemím EU a pro jeho zdanění, a to v rámci dialogu s obchodními partnery, aby se tak zamezilo jakékoli eskalaci obchodního a daňového napětí mezi významnými světovými hospodářskými aktéry. EHSV zdůrazňuje, že jsou zapotřebí spravedlivá řešení založená na konsenzu.

3.8. Stávající systémy daně z příjmu právnických osob na celém světě jsou založeny na posuzování zisků právnických osob, které lze připsat každé příslušné jurisdikci. Zdanění by mělo vycházet z místa, kde je vytvářena hodnota. Vzhledem k tomu, jak je složité určit, kde v hodnotovém řetězci zisk vzniká, je potřeba nalézt univerzální zásady postupu posuzování místa, kde je hodnota vytvářena. Tato pravidla jsou vytvářena v rámci komplexní činnosti OECD a formulují daňové zásady a definice toho, jak stanovovat ceny zboží a služeb (pravidla stanovování převodních cen) pro společnosti v rámci obchodní skupiny.

⁽⁵⁾ COM(2017) 547 final.

⁽⁶⁾ COM(2018) 146 final, s. 5.

⁽⁷⁾ COM(2018) 146 final, s. 6.

3.9. EHSV se domnívá, že čas od času je revize mezinárodních daňových pravidel nutná, neboť obchodní modely se vyvíjejí. Současná pravidla byla v nedávné době revidována v souvislosti s dohodou o erozi základu daně a přesouvání zisku⁽⁸⁾. Nyní se nová pravidla a definice zavádějí do praxe. Očekává se významné omezení možnosti agresivního daňového plánování a eroze základu daně⁽⁹⁾.

3.10. Je důležité, aby další vývoj v oblasti daně z příjmu právnických osob odpovídal již dosaženým výsledkům, pokud jde o erozi základu daně a přesouvání zisku. Jednou ze zásad v oblasti eroze základu daně a přesouvání zisku je přiřazovat zisky zemím podle místa, kde došlo k vytvoření hodnoty.

3.11. EHSV by chtěl zdůraznit, že jsou zapotřebí rádná posouzení dopadu. EHSV se domnívá, že posouzení dopadu není dostatečně obsažené. Komise neprovedla analýzu toho, jaký dopad bude mít dočasné opatření na investice, začínající podniky, pracovní místa a růst. Posouzení dopadů neukazuje ani to, jak návrhy ovlivní malé a střední podniky.

3.12. Rovněž je třeba analyzovat dopad na příjmy menších a větších ekonomik, jakož i účinek plynoucí z opatření zavedených současně s prováděním opatření v oblasti eroze základu daně a přesouvání zisku v různých zemích a také z daňové reformy v USA.

3.13. EHSV se obává, že zdaněním obratu by vzhledem k negativnímu dominovému efektu, jež Komise výslovně zmiňuje, mohl být poškozen rozvoj digitálních služeb, především začínajících podniků. K dominovému efektu dochází, když se služby prodávají několikrát a pokaždé jsou daněny.

3.14. EHSV se domnívá, že by měl být zvýšen strop 7 milionů EUR pro vytvoření stálé provozovny, od něž by byl nový režim uplatňován. Bylo by lepší, kdyby jednání v Radě nevedla k výsledku, u něž hrozí oslabení digitalizace, nýbrž ke zlepšení fungování jednotného trhu. EHSV zdůrazňuje, že při posuzování skutečné míry zdanění digitálního sektoru je třeba zohlednit změny v daňových zákonících, k nimž dochází kvůli probíhajícímu provádění pravidel v oblasti eroze základu daně a přesouvání zisku, a zejména je třeba brát v potaz skutečnost, že Spojené státy z důvodu změn ve svém daňovém zákoníku výrazně zvýšily úroveň zdanění vlastních digitálních podniků, které působí v EU⁽¹⁰⁾.

3.15. Zdanění obratu namísto zisku a výběr daní tam, kde probíhá prodej, nikoli tam, kde se vytváří hodnota, představuje zásadní změnu oproti současným principům zdanění. EHSV se obává, že tento přesun zdanění bude výhodný pro větší ekonomiky s velkým množstvím spotřebitelů na úkor menších vývozních ekonomik. EHSV zdůrazňuje, že každé řešení, ať už krátkodobé či dlouhodobé, týkající se zdanění digitálních obchodních modelů musí vést ke spravedlivým a rovným hospodářským výsledkům pro všechny ekonomiky v EU.

3.16. Navrhované dočasné opatření by znamenalo, že budou zdaněny i nevýdělečné podniky. EHSV zdůrazňuje, že stávající celosvětový systém daní z příjmu právnických osob je založen na zdanění zisků, ale uznává, že digitální společnosti bez jakékoli fyzické přítomnosti v zemích prodeje zdanění příjmů právnických osob podléhat nebudou.

3.17. EHSV konstatuje, že neexistuje žádné ustanovení o skončení platnosti ani jiný mechanismus, který by zajistil, že dočasné daňové opatření bude odvoláno, jakmile bude nalezeno dlouhodobější řešení. EHSV důrazně vybízí Radu, aby taková pravidla vytvořila, jestliže má být takovéto dočasné opatření zavedeno.

4. Konkrétní připomínky

4.1. Jeden z faktorů stanovených Evropskou komisí, tj. 3 % sazbu, lze zvažovat jen prozatímně a bude zapotřebí provést náležité hodnocení. Dále by mohl být zvážen i stupeň flexibility, aby se zohlednily daňové schopnosti jednotlivých podniků.

4.2. Chybějící kompenzace přeshraničních zisků a ztrát a velké množství případů stanovování převodních cen a sporů ohledně stálé provozovny v rámci EU mají často za následek mezinárodní dvojí zdanění, které představuje významnou překážku jednotného trhu. Zavedení daně z obratu digitálních služeb, která by nebyla započítána do daně z příjmu v jiných zemích, by dvojí zdanění dále zvýšilo, a tím vytvořilo další překážku jednotného trhu. EHSV se domnívá, že je důležité vyhnout se zavádění opatření, která by vedla k jakékoli formě dvojího zdanění.

⁽⁸⁾ OECD 2015.

⁽⁹⁾ Přesouvání zisku a eroze základu daně podniků v EU nahlášené Komisí dosáhly výše 50–70 miliard EUR, což odpovídá 4 promile HDP (COM(2018) 81 final).

⁽¹⁰⁾ „Tax Cuts and Jobs Act“ (zákon o snížení daní a pracovních místech), 22. prosince 2017.

4.3. Metoda OECD pro stanovení definice stálé provozovny je dynamický proces, při němž budou změny zásad přijaty na globální úrovni. Tím, že se jednostranná definice odchyluje od tohoto procesu, vzrůstá složitost mezinárodního daňového systému i nejistota investorů. Dokonce i v nepravděpodobném případě, že OECD přijme ve své očekávané závěrečné zprávě o digitální ekonomice v roce 2020 totožnou definici, nepotrvá dlouho a oba systémy se od sebe odchýlí⁽¹¹⁾.

4.4. EHSV je znepokojen tím, že by počet uživatelů digitálních služeb měl sloužit jako kritérium pro zdanitelný vztah. Počet kliknutí na internetové stránce lze snadno zmanipulovat a společně hrozí, že ztratí kontrolu nad tím, která jurisdikce bude považována za jejich oblast působení.

V Bruselu dne 12. července 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER

⁽¹¹⁾ Důvodem je to, že definice stálé provozovny přijatá Evropskou unií prostřednictvím směrnice by se vyvíjela na základě rozhodnutí Evropského soudního dvora, zatímco definice OECD uplatňovaná ve zbytku světa by se vyvíjela na základě mezinárodního konsenzu vyjádřeného OECD prostřednictvím jejích průběžných revizí.